

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЗА МАТЕРІАЛАМИ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**25 ЖОВТНЯ 2024 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(25 жовтня 2024 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 3 від 31 жовтня 2024 року)

Рецензенти:

Потапчук Т. В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Сараєва І. В. – доктор філософії, завідувачка кафедри дошкільної і початкової освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Попова Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-стажист кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами I Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2024. 192 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У роботах розглянуто освітні технології підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі; використання освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; зарубіжний досвід створення і впровадження освітніх інновацій у систему дошкільної освіти.

Збірник адресовано науково-педагогічним та педагогічним працівникам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, молодим ученим, усім, хто цікавиться проблемами сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

Література

1. Корчевський Б. Б., Дякова В. В. Мультимедійні технології в навчанні. Створення навчальних відеофільмів. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2010. № 3. С. 118-123.
2. Матюх Ж. В. Модель використання мультимедійних технологій вихователем закладу дошкільної освіти в освітній роботі з інклюзивною групою. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія*. 2018, № 1, с.80-86.
3. Нісінчук А. С., Падалка О. С., Шпак О. Т. Сучасні педагогічні технології: [навч. посібник для вузів]. Київ: Книга Пам'яті України, Просвіта, 2000. 367 с.
4. Павлюк Т. О. Підготовка майбутніх вихователів до використання мультимедійних засобів навчання в професійній діяльності. *Наука і освіта*. 2015. №9. С. 143-147.

Ірина МІРЗОЯН,
магістрантка 2 курсу, спеціальності
012 Дошкільна освіта
Університету Ушинського
e-mail: mirzoyan.IM@pdpu.edu.ua

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВ

Актуальність проблеми. Формування культури батьківства перебуває в царині теоретико-методичних досліджень учених різних галузей наук, зокрема філософії, психології, педагогіки, оскільки охоплює не тільки ціннісно-поведінкові утворення майбутніх батьків, але й соціальні прояви, що пов'язані з виконанням батьківських ролей. На жаль, у нашій країні поширені прояви педагогічної занедбаності дітей, відмови від виховання дітей, свідомого ігнорування виховання дітей. За таких умов актуалізується потреба формування педагогічної культури батьків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування педагогічної культури батьків висвітлена у працях Т. Алексєєнко,

О. Безпалько, О. Ільченко, В. Кравець, В. Мартинюк, Л. Міщик, Т. Пагути, В. Оржеховської, О. Ярошинської та ін. У наукових розвідках учених акцитується на важливості формування педагогічної культури батьків як основи ефективності та результативності сімейного виховання.

Мета дослідження полягає в узагальненні теоретичних основ формування педагогічної культури батьків.

Виклад основного матеріалу. Педагогічна культура батьків є важливим чинником розвитку сучасного суспільства. Формування високоморальної, всебічно розвиненої особистості передбачає активну взаємодію педагогів закладу дошкільної освіти (далі – ЗДО), сім'ї та громадськості в реалізації соціального замовлення суспільства та запитів батьків.

Феномен «педагогічна культура» тлумачиться вченими не однозначно. Так, учені (Н. Семенова, А. Сільчук) розглядають його як рівень педагогічної підготовленості батьків, що відображає ступінь їх зрілості як вихователів і проявляється в процесі сімейного і суспільного виховання дітей. Рівень педагогічної культури залежить від індивідуальних особливостей особистості, її освіченості, життєвого досвіду [2, с. 114]. Ученими визначено компоненти педагогічної культури, як-от: педагогічна підготовленість батьків, їхнє ставлення до виховної діяльності; педагогічні здібності батьків; вміння поєднувати батьківську любов до дітей з високою вимогливістю до них.

І. Білецька, О. Коберник, дещо розширюють поняття «педагогічна культура», і включають до нього здатність батьків планувати свою виховну діяльність [1].

Н. Сінельнікова визначає феномен «педагогічна культура», як конкретно-історичний специфічний спосіб свідомого вирішення поставлених перед сім'єю завдань, сукупність специфічних «механізмів» і засобів організації виховного процесу. Авторка наголошує на ролі когнітивного компонента в цьому процесі, усвідомленні виховних цілей і способів їх досягнення [4, с. 56].

На переконання І. Сідач, педагогічна культура батьків – це компонент загальної культури, який акумулює в собі накопичений попередніми поколіннями досвід виховання дітей у сім'ї. Він виявляється в усвідомленні батьками своєї відповідальності за виховання дітей, у ставленні до них, оцінюванні їхньої поведінки, у реальній діяльності та спілкуванні з ними, у здійсненні продуктивних зв'язків з різними виховними інститутами, у тому числі й ЗДО. Педагогічна культура, на думку вченої, є складною та динамічною системою; це осмислений, а іноді й неусвідомлений досвід власного дитинства, результат освіти, самоосвіти, психологічного розвитку особистості. Основними компонентами педагогічної культури є:

- психолого-педагогічні знання – уявлення батьків про вікові особливості розвитку дитини, самоцінність періоду дошкільного дитинства, основні завдання виховання;

- психолого-педагогічна компетентність – проявляється у здатності розуміти потреби дітей, раціонально спрямовувати зусилля й засоби на уміння бачити перспективи розвитку дитини, вибудовувати безконфліктні взаємини з дітьми;

- психолого-педагогічна рефлексія – уміння батьків аналізувати, критично оцінювати власну виховну діяльність, знаходити причини педагогічних помилок;

- емпатія – співпереживання, адекватна реакція батьків на вчинки й почуття дітей;

- педагогічна підготовленість – характеризується сукупністю психолого-педагогічних, фізіологічних, гігієнічних і правових знань, а також уміннями й навичками батьків, виробленими в процесі практики виховання дітей [3, с. 102].

Результатом формування педагогічної культури є батьківська відповідальність, компонентами якої, за І. Цимбалюк є:

- мотиваційний – моральна свідомість, емоційна зрілість, ціннісні орієнтації, психологічна готовність до батьківська;

- когнітивний – батьківські позиції стосовно розвитку дитини, уявлення батьків про способи взаємодії з дитиною, усвідомлення значення дошкільного періоду у формуванні особистості дитини;

- поведінковий – взаємодія з дитиною, стиль виховання, ставлення батьків до дитини, врахування її потреб та особливостей, гармонізація внутрішньо-сімейних взаємин.

І. Цимблюк зазначає, що діяльність педагогів повинна сприяти формуванню педагогічної просвіти батьків, розвивати компоненти батьківської відповідальності [5, с. 4].

У дослідженні феномен «педагогічна культура батьків» розуміємо як систему педагогічних знань, педагогічну та психологічну компетентності, які спрямовані на виховання і розвиток дитини. Педагогічні знання включають уявлення батьків про вікові особливості розвитку дитини, основні завдання та напрями виховання. Вони проявляються у ставленні до дитини, в оцінюванні її поведінки, реальній діяльності та спілкуванні з нею. Педагогічна та психологічна компетентності – це здатність батьків розуміти потреби дитини, спрямовувати свої зусилля на перспективи її розвитку. Також необхідно враховувати педагогічну рефлексію (вміння батьків аналізувати власні дії, вчинки і стани; критично оцінювати необхідність та ефективність запроваджених методів та прийомів виховання, знаходити причини педагогічних помилок) та педагогічну емпатію (адекватна реакція на вчинки та почуття дитини, співпереживання). Процес формування педагогічної культури батьків потребує постійного вдосконалення та розвитку. У виховному процесі ЗДО педагог має вдосконалювати вміння позитивного педагогічного спілкування, формування педагогічної позиції батьків, упроваджувати активні форми навчання батьків. Для результативного формування педагогічної культури важливим є вибудовування взаємин між батьками та педагогами на партнерських засадах, оскільки саме в партнерстві проявляється інтерес до самопізнання та самовиховання.

Висновки. Педагогічна освіта як цілеспрямована і організована виховна робота з батьками залежить від рівня їхньої педагогічної культури. Формування педагогічної культури батьків має базуватися на результатах вивчення рівня їхньої готовності до виховання дітей, моніторингу якості сімейного виховання, внесення коректив. Системна робота з батьками вихователки ЗДО забезпечить поступове зростання рівня їхньої педагогічної культури, усвідомлення батьківських обов'язків, оптимальний вибір стилю сімейного виховання.

Література

1. Білецька І.О., Коберник О. М. Педагогіка партнерства та її реалізація в творчій спадщині В. Сухомлинського. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2018. Вип. 171. С. 34–39.
2. Семенова Н., Сільчук А. Формування педагогічної культури батьків як основа взаємодії дошкільного навчального закладу та сім'ї. *Гірська школа українських Карпат*. 2016. № 14. С. 114 -118
3. Сідач І. Культура взаємин батьків та дітей, її суть та зміст. *Освіта й управління*. 2003. №4. С.102-109.
4. Сінельнікова Н. О. Педагогічна культура батьків як умова ефективного виховання дітей. *Імідж сучасного педагога*. 2015. № 5. С. 56–58.
5. Цимбалюк І. Психологічні аспекти педагогічної культури батьків. *Вісник кафедри педагогіки, психології та корекційної освіти*. Рівне, 2017. Вип. 21. С.4-12.

Декіна О.

Інноваційні методики та технології у розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку 64

Канарова О., Ю. Собеська.,

Розвиток логічного мислення дітей старшого дошкільного віку засобами технології Дж. Кюїзенера 69

Княжева І.

Особистісно зорієнтовані технології підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до гуманістичного виховання дітей 73

Коваль А., О. Трифонова.

Інноваційні технології логіко-математичного розвитку дошкільників..... 78

Кононенко А.

Сюжетно-рольова гра як засіб формування комунікативних навичок у дітей старшого дошкільного віку 82

Кудрявцева О., С. Інґ.

Інноваційні підходи до формування трудових умінь і навичок старших дошкільників Китаю 87

Лісовська Т., І. Зінько.

Формування творчої особистості дитини дошкільного віку засобами театралізованої діяльності..... 92

Лісовська Т., Г. Майстренко.

Освіта для сталого розвитку як інструмент формування морально-етичних цінностей у дітей дошкільного віку 98

Мамалига Е.

Формування основ етнокультури у дітей старшого дошкільного віку 103

Маліновська Н.

Мультимедійні технології розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку 108

Мірзоян І.

Шляхи формування педагогічної культури батьків 112

Панченко О.

Значення розвивального середовища у формуванні дослідницьких умінь дітей дошкільного віку 117

Попова І., І. Гідіма.

Образотворча діяльність як засіб розвитку творчих здібностей у дітей старшого дошкільного віку 121

Попова І., О. Тугаєва.

Використання технології сторітеллінгу у формуванні вмінь у дітей старшого дошкільного віку складати творчі розповіді 126

Усатенко І.

Сутність логіко-математичного розвитку на етапі дошкільного дитинства. 131

Чекан О.

Іновації в інклюзивній освіті: роль інформаційно-комунікаційних технологій у розвитку дітей з аутистичними розладами 135

Чекан О., К. Диусь.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти, аспірантів, молодих учених**

25 жовтня 2024 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк.11,16

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,

Тел. (050) 433-67-93

email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

№4191 від 12.11.2011р.

